

Izložba je dio programa u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana boja, kojeg već tradicionalno organizira Hrvatska udruga za boje u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu, Tekstilno – tehnološkim fakultetom, Grafičkim fakultetom i Arhitektonskim fakultetom.

ISO – Izložbeni salon Izidor Kršnjavi

Trg Republike Hrvatske 11, Zagreb

pon–pet: 11–19 sati

e-mail: izlozbenisalon.izidorkrsnjavi@gmail.com

web: ss-primijenjenaumjetnostidizajn-zg.skole.hr

fb: @ISOSPUD

DODATNI PROGRAM

– radionice za učenike

ŠPUD-a

– vodstva kroz izložbu

Izdavač: Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Zagreb

Za izdavača: Filip Pintarić

Voditeljica: Bernarda Cesar

Savjet ISO-a: Martina Božić, Marija Juza, Irena Kraševac,

Vinka Mortigijja Anušić, Matej Pašalić, Filip Pintarić,

Ivan Skvrce, Mirjana Tomašević Dančević

Organizatorice i koordinatorice izložbe: Koraljka Kovač i

Maja Strgar Kurečić

Postav: Koraljka Kovač i Maja Strgar Kurečić

Predgovor: Petra Milovac

Lektura predgovora: Antonia Došen

Fotografija nekih radova: Maja Strgar Kurečić

Na naslovnici: Andrea Pavetić, Soba s pogledom,

kombinirana tehnika | fotografija: Jovica Drobňak

Dizajn i prijelom: BABUSHKE / ORGANIZAM

Tisak: Kerschhoffset

Naklada: 300 primjeraka

ŠKOLA PRIMIJENJENE
UMJETNOSTI I
DIZAJNA ZAGREB

Udruga Boja, pored drugih istaknutih stručnjaka, okuplja i umjetnike čije je područje djelovanja vizualna komunikacija boje. Kroz izložene slike, fotografije i instalacije na ovoj izložbi mogu se razmatrati brojni fenomeni boje inspirativni i poticajni za umjetničku teoriju i praksu.

Definiranje subjektivno percipirane boje pomoću kategorija objektivne, materijalne boje nije jednostavan zadatak radi brojnih filtera koji utječu na percepciju. Evaluacija učinka koji zajedno proizvode dvije ili više boja često se svodi na pitanje sklada, harmonije boja. U teoriji boja, harmonija često podrazumijeva specifičan set kontrasta. Interakcija i sklad boja mogu se promatrati sa stajališta fizikalnih procesa vizualnog sustava koji teži postizanju ravnoteže aktivnosti triju vrsta receptora.

Vizualni sustav procesira svjetlosne uzorke u, uvjetno rečeno, korisnu informaciju. Neki podaci se eliminiraju, a oštro se percipira samo onaj dio vidnog polja koji je u fokusu. Najosjetljiviji dio oka je žuta pjega u središtu koje je fovea, u kojoj se nalazi najveći broj gusto raspoređenih receptora zbog čega je oko sposobno za najdetaljnije izoštavanje. Bez selektivnog karaktera percepcije doživljaj gledanja bio bi kaos. Organički oblikovani radovi Gordane Bakić potiču gledatelja na fiksacije duž cijele površine crteža zadržavajući se na središnjem, mesnatom, kromatskom dijelu. Kod radova Jelene Janković oko promatrača prirodno teži fokusirati lice, oko modela, a na toj poziciji pronalazi i fiksira polje boje. Umjetnica u postprodukciji pomalo gerilski intervenira geometrijskim poljima u svoje fotografije na taj način sakrivajući identitet modela. Ravnotežom dodanih elemenata osigurava senzaciju ugone oku, a interpretacijom dozu humora percepciji, kombiniranjem tradicionalne i suvremene festivalske odjevne palete.

Apstraktne fotografije Maje Strgar Kurečić, naizgled snimane dronom ili podvodnom kamerom, zapravo su pogled u makrofotografiju tekućina koja nadilazi mogućnosti percepcije. Tehnologija u mnogim aspektima nadmašuje ograničenja ljudskog vida, te iluminira one aspekte stvarnosti koji nisu vidljivi golim okom, a dostupni su posredstvom leće što fotografkinja apsolutno razumije i nastoji razotkriti.

Boja u umjetnosti je često refleksivna, odraz duhovnih stanja, posebno u radovima Glorije Lizde, Petre Slobodnjak i Slavice Subotić. Osjet boje je podražajna energija transformirana u električne impulse, dok opažaj predstavlja integraciju osjeta i percepcije, ujedinjenje informacija pristiglih iz različitih osjetila i njihovo povezivanje s pamćenjem. Prethodna asocijativna iskustva vezana uz određen podražaj, poput referenci, imaju snažan utjecaj na percepciju. Konceptualna boja je paradigma, znak, mentalna slika prethodno definirana memorijom, jezikom, običajem i brojnim parametrima.

Koraljka Kovač reducira boju na tragu Ittenovih i Kleeovih eksperimenata, u kojima postiže gradacije na zanimljiv način uz pomoć dodanog uzorka pri čemu dolazi do optičkog miješanja. Na ovakvoj “tapiseriji boja” umjetnica suprotstavlja primare koji u obrnutoj ravnoteži 6:4 utječu jedan na drugoga u smjeru svojih komplementarnih parova. Minuciozan prikaz kolorističke ravnoteže ili neravnoteže, modelacija i modulacija boje na rubu jedva zamjetljive kolorimetrijske razlike od primarne je važnosti nekim autorima dok se drugi bave bojom na druge načine.

Tekstura koja se može se sagledati kroz cijelu selekciju predstavljenih radova je potencijalno važna kategorija kod radova Marina Sovara, Danka Friščića, kao i kod instalacije Andree Pavetić. Dio proučavanja boje je i promatranje tehnike njenog nanosa. Neovisno o tome koliko precizno objektiv ili tisak mogu predočiti fakturu, reproduksijski prikaz bilježi iluziju trodimenzionalnosti pod određenim nagibom svjetla. Na isti način kao i kod tiska na papirima različite kvalitete, neznatno različite teksture istog pigmenta na slici mogu stvoriti geometrijski metamerizam, zbog čega se pod nekim nagibom mogu percipirati kao različite boje. Moguće je promatrati ove radove i kroz praksu Maljeviča koji u svojim kvadratima istražuje perceptivne granice koje može nametnuti promjena fakture, ili Kandinskog, koji je povremeno u boje dodavao pijesak kako bi predočio vlastite sinestetske opažaje. Boja ima svoju masu koja utječe na sveukupan doživljaj.

Simultani efekti bili su poznati slikarima i znanstvenicima vrlo rano, a kasnije su ih pod utjecajem optičkih istraživanja mnogi svjesno upotrebljavali. Oko po principu geštala spaja radove, uspoređuje ili preklapa boje kao film, moguće kao animaciju u serijama radova Lee Popinjač. Na ovaj način dolazi do sukcesivnog kontrasta, komplementarnih pa-slika, u kojima se negativni jedne slike miješaju sa sljedećom promatranom slikom u nizu. Tomislav Buntak, poznat po site-specific instalacijama, korištenju efekata koji postavljaju problem digitalizaciji poput fluo, sjajnih boja, zlatnih i srebrnih, ovdje postiže široki kolorit. Ovisno o okruženju u kojemu se boja nalazi mijenja se njena kromatska kvaliteta i svjetlina. Jasno je onda da se pomno odabranom ograničenom paletom može dobiti dojam korištenja širokog raspona intenzivnih boja i obratno, velikim rasponom boja akromatski, pastelni efekti.

U vizualnoj percepciji, prema Josefu Albersu, boja gotovo nikada nije viđena kakva doista jest – kakva fizički jest, što čini boju najrelativnijim medijem u umjetnosti.

Petra Milovac

Uhvaćene refleksije

skupna izložba

19. – 22. 3. 2019.

ISO – Izložbeni salon Izidor Kršnjavi / ŠPUD

ANDREA PAVETIĆ
Soba s pogledom
 kombinirana tehnika,
 180 x 140 x 170 cm
andrea.pavetic@ttf.hr

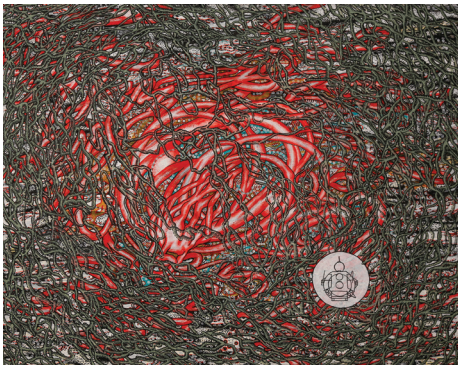
JELENA JANKOVIĆ
Fotografije iz serije Ravecat
 digitalna fotografija, inkjet ispis na arhivskom
 papiru sa sitotiskom, 3 x 30 x 40 cm
jelenajank@gmail.com

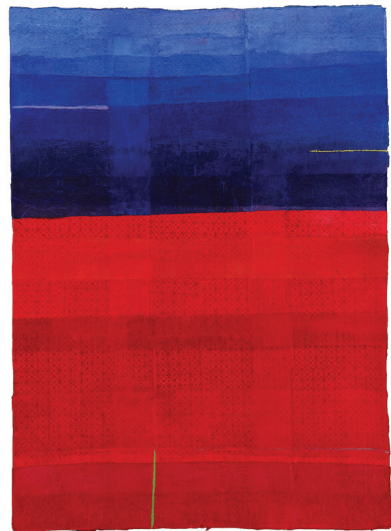
GLORIJA LIZDE
Fotografije iz serije F20.5
 digitalna fotografija, inkjet ispis
 na arhivskom papiru, 50 x 41 cm
glorija.lizde@gmail.com

DANKO FRIŠČIĆ
Metaluna
 ulje na platnu, 80 x 120 cm
dankofriscic70@yahoo.com

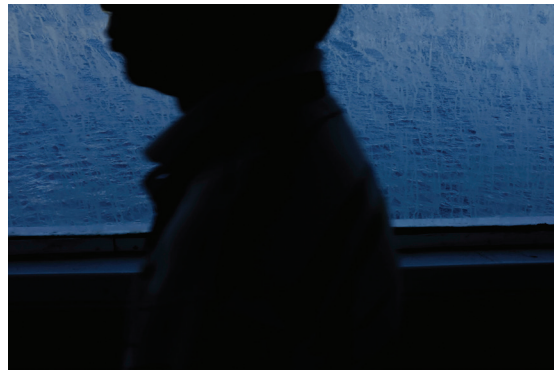
CORDANA BAKIĆ
VXXXXA
 akril na platnu, 80 x 100 cm
gbakicv@gmail.com

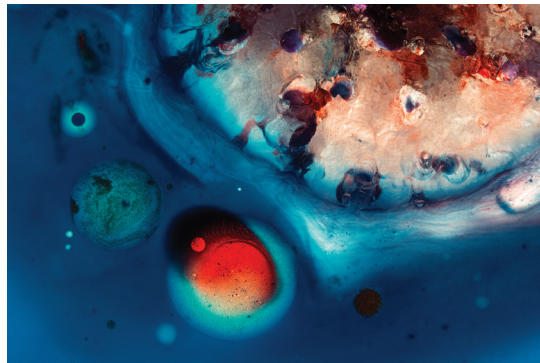
KORALJKA KOVAČ
Iz ciklusa Obojena polja
 kombinirana tehnika na akvarel
 papiru, 70 x 50 cm
koraljkakovac@gmail.com

PETRA SLOBODNJAK
Urbanizam
 digitalna fotografija, inkjet ispis na
 arhivskom papiru, 100 x 150 cm
petra.slobodnjak@gmail.com

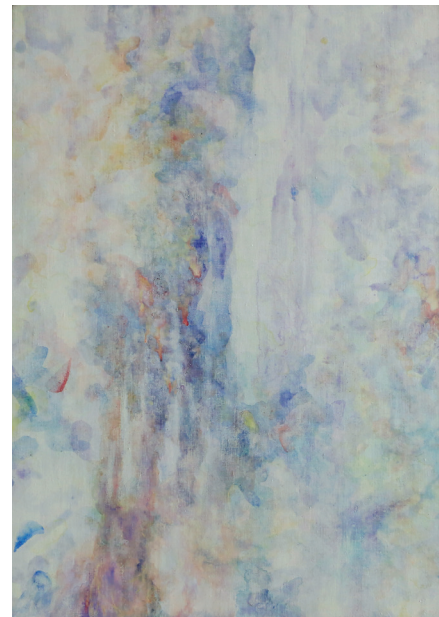
SLAVICA SUBOTIĆ
Iz serije Plava
 digitalna fotografija, inkjet ispis na
 arhivskom papiru, 70 x 100 cm
slavica.subotic123@gmail.com

MAJA STRGAR KUREČIĆ
Iz serije Drugi svjetovi
 digitalna fotografija, inkjet ispis na
 arhivskom papiru, 2 x 70 x 100 cm
mstrgar@grf.hr

MARIN SOVAR
Radanje
 kombinirana tehnika,
 100 x 70 cm
marinsovar@gmail.com

LEA POPINJAČ
Bez naziva
 ulje na platnu, 100 x 70 cm
lpopinjac@yahoo.com

TOMISLAV BUNTAČ
Iz ciklusa Morski prizori
 ulje na platnu, 100 x 70 cm
tomislav.buntak@gmail.com